

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

"Solidarność" i upadek komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Studia o Polsce		Cykl dydaktyczny 2024/25
Specjalność -		Kod zajęć 31SOPS.1800000PW.16581.24
Jednostka organizacyjna Collegium Polonicum w Słubicach		Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty do wyboru
Profil studiów profil ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Dominik Pick	
Prowadzący zajęcia	Dominik Pick	
Okres Przedmioty do wyboru - semestr letni	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekazanie wiedzy na temat powstania i funkcjonowania "Solidarności" oraz procesów prowadzących do upadku komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej.
C2	wskazanie znaczenia "Solidarności" dla aktualnego rozwoju społeczno-politycznego Polski.
C3	wspieranie umiejętności krytycznej analizy tekstów źródłowych.

Wymagania wstępne

Umiejętność czytania i analizowania tekstów w języku polskim.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	wie, kiedy i jak powstała "Solidarność" oraz zapoznał/a się z procesami prowadzącymi do upadku komunizmu w Europie.	SOP_K1_W02, SOP_K1_W06, SOP_K1_W09	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
W2	zna wpływ "Solidarności" na współczesne procesy polityczne i społeczne.	SOP_K1_W06, SOP_K1_W07	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi analizować historyczne teksty źródłowe.	SOP_K1_U04, SOP_K1_U10	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	potrafi dyskutować na tematy historyczne wskazując ich powiązania z aktualną sytuacją polityczno-społeczną.	SOP_K1_K02	Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Blok 1. Kontekst historyczny powstania "Solidarności" Polska na tle zimnej wojny. Kontekst historyczny od zakończenia II wojny światowej do okresu odprężenia. PRL: struktura państwa komunistycznego, rola partii komunistycznej, polityka gospodarcza Edwarda Gierka i kryzys gospodarczy lat 1970tych, działalność aparatu represji. Protesty robotnicze w roku 1970 i 1976. Przyczyny, przebieg i ich skutki. Komitet Obrony Robotników – powstanie i działalność.	W1, U1, K1	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
2.	Blok 2. Solidarność i dyktatura komunistyczna Strajki sierpniowe 1980 r. Przyczyny, przebieg, główne postulaty strajkujących. Rejestracja „Solidarności” oraz legalna działalność do czasu wprowadzenia stanu wojennego. Stan wojenny: delegalizacja „Solidarności”, internowania, emigracja. Solidarność podziemna – kontynuacja pracy związkowej w warunkach konspiracji. „Solidarność Walcząca” jako przykład radykalizacji pokojowej działalności Solidarności. Sytuacja społeczna i gospodarcza lat 1988-1989. Nowa fala protestów społecznych.	W1, U1, K1	Ćwiczenia
3.	Blok 3: Upadek komunizmu i wpływ "Solidarności na współczesne spory polityczne" Rozmowy w Magdalence oraz rozmowy „Okrągłego Stołu” Pierwsze (częściowo) wolne wybory 4 czerwca 1989 r. Rząd Tadeusza Mazowieckiego: gwarancja granic Polski, polityka ministra spraw zagranicznych Krzysztofa Skubiszewskiego wobec państw sąsiednich, wycofanie wojsk radzieckich z Polski. Reformy Balcerowicza. Wprowadzenie gospodarki rynkowej w Polsce. Społeczne i gospodarcze koszty procesu transformacji lat 1990tych. PO i PiS jako spadkobiercy "Solidarności"	W1, W2, U1, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa, Metoda odwróconej klasy (flipped classroom)

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Przedstawienie prezentacji multimedialnej wybranego tematu. Aktywny udział w zajęciach. Przygotowanie zadanych tekstów na zajęcia. Test.

Literatura

Obowiązkowa

1. J. Skórzański, Krótka historia Solidarności 1980-1989, Gdańsk 2014.

Dodatkowa

1. Wolność i Solidarność. Studia z dziejów opozycji wobec komunizmu i dyktatury, czasopismo.
2. A. Machcewicz, Bunt. Strajki w Trójmieście. Sierpień 1980, Gdańsk 2015.
3. A. Paczkowski, Wojna polsko-jaruzelska: stan wojenny w Polsce, Warszawa 2006.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	15
Przygotowanie do zajęć	30
Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
SOP_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i podjęcia dialogu z ekspertami w celu jej pogłębienia i samodzielnego rozwiązywania problemu
SOP_K1_U04	Absolwent/ka potrafi zastosować umiejętności badawcze i praktyczne pozwalające na formułowanie, analizę i rozwiązywanie typowych problemów z zakresu literaturoznawstwa i historii Polski, właściwy dobór metod, narzędzi i źródeł informacji oraz opracowanie, prezentację i wdrożenie wyników badań
SOP_K1_U10	Absolwent/ka potrafi przedstawić po polsku, w postaci swobodnej wypowiedzi ustnej lub prezentacji z wykorzystaniem technik multimedialnych, treści naukowe zdobyte podczas samodzielnej lektury źródeł literackich w języku polskim lub innym znanym języku
SOP_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska dotyczące periodyzacji literatury polskiej i historii Polski
SOP_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu nauk humanistycznych, powiązania i zależności między różnymi teoriami i dyscyplinami naukowymi (takimi jak wiedza o literaturze, historii i języku polskim, nauce o sztuce)
SOP_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie aktualne problemy życia literackiego oraz sposoby funkcjonowania instytucji kultury w Polsce
SOP_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie realia społeczne, geograficzne oraz procesy historyczne zachodzące w Polsce